

moeg zijn,
re kampe-
re wat niet
sling toen
gebrek aan
stijl lag,
en vestigen
in de me-
den luite-
de brand
verkeerde
in verband
ten wij nu
erger zijn
eering nog
geengingen,
god: zie je
volgt niet
s van ons,
en militaire
omstandig-
heden, zullen
in ons zeer
ist bewijzen
ndingswerk
yn IJzer.
ELINGA.
itgevals-
zendingen,
rt worden.
blad.
it door den
it den strijd
n heeft vol-
langstelling
aatste num-
dat het zijn
ons christe-
aait.
n den redac-
n den besten
Levenslicht;
ijgerige be-
merken zich
aange-
effelijke il-
geeststroom
n te geven
hijst er bij
belangrijke
dewerks en
veelbekende
Penning en
naar het
Amerika
in tien jaar-
haar laatste,
deze reis-
kingen, die
gevermogen
n houdt de
oort van i
blad bij zijn
eneming in
heelen jaar-
Timothus,
der 1908.
delburg zond
meerd Trak-
kalenders is,
een van de
na de opgave
a maan, een
meestal zeer
s morgens,
is, een, over
oofdstukken.
laadjes staat
on.
veel zeggen,
mij als een
a wand-
a vorm, zoo
schild".
het Bestuur
niet schep een
NEERLANDS
J. Kattier,
aderwijzer in
Lummet
een denker,
werk, dat ik
oor spron-
der glorie-
er goed dan
dese premie
uit de Wolk
recht door
it ons hier
ditaties. De
kort na hun
titel: Erge-
n geest als
en.
aan Genesis
erkenningen
er vermogen
n indenken.
Letterkunde.
rector van
otterdam is
ek litteratur
ch ook als
in dit zijn
et hier dus
over onze
haar bloem-
verklarende
Dan wordt
een lezende
wer. Spraken
f verloopen

n ernstigen en de korte verhalen in komischen
rant — van de sprookjesprekers of zeggende die in
de 14e eeuw naast de minstrelen optraden.
Wie onder ons hart en zin hebben voor de
fraaie letteren kan ik het werk van Dr. v. d.
Valk oordeelen, maar wat ik er van gezien
heb, bijzonder aanbevelen. Het zal loopen over
drie delen of 14 afleveringen van 5 vel druk
ad 40 cents.

Verenigingaleben.

Dr. SCHEURERS HOSPITAAL.

Van het Petronella Hospitaal te Djogja op
Java, uitgaande van de bekende Vereniging
„Dr. Scheurer's Hospitaal“, verscheen het vijfde
Jaarverslag.
Een verslag, dat waard is om te komen onder
de oogen van allen, die het wel meenen met
de inlandische bevolking en dus ook de Zending
goed geind zijn. Dus... zeggen wij, omdat
het haast ondenkbaar is, het beste te wenschen
voor de miljoenen in den Indischen Archipel
zonder een goed hart te hebben jegens de Zending.
Het goed gestelde verslag tocht boeit den
lezer door de interessante mededeelingen, die
het bevat, en die zoo duidelijk doen zien dat
de medische zending een middel is, door God
gegeven, om de Zending in haar geheel krachtig
te steunen en de kerstening van de bevolking
te bevorderen.

De arbeid in het hospitaal in Djogja wordt
steeds uitgebreider. Het aantal patiënten, in het
Ziekenhuis verpleegd, was: mannen 791, vrouwen
557. Het aantal verpleegden was: 45.447,
zoodat er gemiddeld elken dag 124 patiënten
in het Ziekenhuis waren. In de polikliniek wer-
den nieuw ingeschreven ruim 5000 patiënten.
Het aantal patiënten was 38.835 in het afgelo-
pen jaar, dat is plm. 104 per dag. Er werden
351 grotere en kleinere operaties gedaan, waar-
onder vele oogoperaties.

Deze cijfers wijzen genoegzaam, dat het
Petronella-hospitaal een ruim arbeidsveld vindt.
En voortdurend komen er meerdere hulp
vragen, dan de ruimte toelaat op te nemen.
Dr. Pruijs, de opvolger van Dr. Scheurer —
hij zelf wenschte slechts waarnemend missionair
arts-directeur te zijn — schrijft daarvan:

„Dagelijks moeten we zieken afwijzen, omdat
het hospitaal te vol is.

„Daarbij worden natuurlijk de zwaarste zieken
opgenomen en de lichtere geweigerd. Maar onder
dezen zijn er, die ééne à twee dagenreizen ver-
komen en dan onmogelijk alle dagen of om den
anderen dag terug kunnen komen. Voor deze
menschen, die slechts behoefte hebben aan een
onderdak en aan dagelijkse behandeling is in
ons hospitaal geen plaats en zoo gaan ze dik-
wijls ongetroost weer weg. Volgt men hierbij
de inspraak van het hart en neemt men ze op,
dan komt het hospitaal vol met een cate-
gorie van lijders, waarvoor het niet bestemd is
en veel te goed is; n. vel te goed ingericht met
ligging, verpleging, personeel enz.

„Ik heb daarom een collectie gehouden en
krijg nu maandelijks de beschikking over een
sommige, waarvan ik die menschen onderdak
en dagelijks 10 cents voor voeding geven kan.
Ze wonen dan eerst de godsdienstoefening bij,
krijgen medicijnen en een dubbelrij en gaan
weer heen“.

Het stekje, vóór 10 jaren geplant, is alzo
ontwikkeld, is tot een boom opgegroeid, waar-
onder velen genezing zoeken en vinden naar
lichaam en ziel beide. Er zit groei in, de Heere
geeft den wasdom; en juist daarom behoort de
Vereniging „Dr. Scheurer's Hospitaal“ door de
Gereformeerde kerken gesteund te worden. Het
is toch duidelijk, dat hier een heerlijke roeping
is aangegeven: door de medische zending den
inlander tot zegen te zijn.

Deze Vereniging heeft zeker groote reden
tot dankbaarheid. In het eerste jaar van haar
arbeid, 1897, ontving zij aan contributies en
giften nog slechts een bedrag van f 1016;
thans, tien jaren daarna, is dat bedrag gestegen
tot ruim f 10.000.

Er kan echter nog veel meer gedaan worden.
De broeders en zusters, die zich met dezen
arbeid bezig houden, wachten slechts op de
blijken van groeiende sympathie en toenemende
biedde jegens het werk der Zending, om de
verengelen breeder te kunnen uitslaan; om op
het terrein van de medische Zending meer te
kunnen doen.

Da. Ingwersen was verleden jaar de gast van
Dr. Zwaan te Djogja, waardoor hij van zelf van
nabij den zegen, die van het Petronella hospita-
taal uitgaat, kon waarnemen. De indrukken,
door hem ontvangen, geeft hij aldus weer:
„Is het dat zelfs voor een pas inkomend
vreemdeling niet overdadig, dat hier een
arbeid wordt verricht, die niet anders kan dan
God en Zijne genade loven en die ver in den
omtrek levensgeur en zegen verspreidt?“

„Ge moet se zien in dat hospitaal, al die
elendigen, van wier wonen en krankheid ge
u menigmaal niet schrikkelijk genoeg een voor-
stelling kunt maken. En dan moet ge 's morgens
half negen eens gaan staan bij den ingang. Van
verre komen ze af, strompend of op anderen
steunend, of op een haar gedragen, of in een
wagen gereden.

„Hier hopen ze op verlossing van hun gekende
ellende.
„Maar eerst wordt er gearbeid aan hun geate-
lijke krankheid, die zij niet kennen. Een van
de helpers spreekt ze van den Heere Jezus en
zijn offer voor de zonden. Dan mogen ze één
voor één hun lichaamsnood komen klagen bij
Dr. Van Marle, die hun vertrouwen inboezemt,
en onder zijne behandeling niet vergeet te
spreken van de genade des Heeren.

„O, als ge dat werk zoo eens nagaat, als ge
de nooit vermoede verpleegsters eens volgt door
de zalen, als ge de handigheid van de inlandische
helpers en helpers bewondert; als ge den uit-
gebreiden en gesegenden arbeid van Dr. Zwaan
beschouwt — dan kan het niet anders, of ge
hebt er wel voor over, veel liefs te verlaten, en
ge bidt: o, Heere, gebruik ook mij in Uw
zaligen dienst tot uitbreiding van Uw Rijk“.

Jammer, dat Dr. Scheurer door ernstige siekte
zijn moeien arbeid niet kon voortzetten. Zijn
vertrek naar het moederland was voor het
Hospitaal een waar verlies. Bij gelegenheid van
de verwelkoming van Dr. Pruijs, den „waar-
nemenden“ Directeur, gaf een van het Javaansche
personeel op deze treffende wijze uiting aan
zijn droefheid over het beengaan van Dr.
Scheurer: „De dokter heeft hier langen tijd
met veel moeite geëerd en geroofd op te
harden grond en veel tegenstand moeten over-
winnen, en nu begon alles zoo mooi op te
komen en moet de dokter weg“.

En Dr. van Marle, die in de maanden tus-
schen het vertrek van Dr. Scheurer en de aan-
komst van Dr. Pruijs tijdelijk directeur was,
schreef aan den Kerkeraad van Amsterdam:
„Hierinop u slechts een oogenblik, wat Dr.
Scheurer's weg geweest is in Indië. Toen hij
derwaarts ging, was de kerkelijke positie van

zendingen arts nog niet geregeld: Dr. Scheurer
werd daarom uitgenodigd door de Ned. Geref.
Zendingenvereniging, waarin destijds Dr. Lion
Cachet aan 't hoofd stond. Na eenigen tijd te
Batavia te hebben doorgebracht, vestigde hij
zich te Poerworejo.

„Van het kleine fokumen, dat de Zending
vereniging kon zenden, moest hij wonen en
leven met zijn gezin, en zoo goed en zoo
kwaad het ging kliniek houden; gij begrijpt,
hoe hij zich moest beperken, en tevens wat het
gewest moet zijn voor iemand, die helpen kan
en zoo graag helpen wil, om van bijna alle
hulpmiddelen verstoken te zijn. Spoedig kreeg
hij begeerte naar Solo te gaan, om in het hart
van het Javaansche volksleven de banier van
het Kruis door middel van den dienst der
harmhartigheid te gaan opheffen. Daar heeft hij
geleefd met zijn gezin in de kampong, in een
inlandershuis, daar heeft hij hulp verleend aan
zieke Javanen, roovert in zijn vermogen was,
en — dat is misschien minder bekend — daar
heeft hij soms gebrek geleden, al heeft de Heere
altijd tijdig hulp gezonden. En wat was het
eind van zijn pogen in Solo?

„Dat van regeeringswege hem het werk werd
belet, omdat hij het evangelie van Christus
bracht“.

Wat Dr. Pruijs in zijn brief aan den Kerke-
raad van Amsterdam zegt van de taak, die hij
heeft te vervullen, verdient wel hier te worden
opgenomen. Hij schrijft o. m.:

„Hoe heerlijk die taak overigens is en bij
naar inburgeren nog worden kan, dit is moei-
lijk onder woorden te brengen.

„Ea toch zou ik het zoo gaarne eens uit-
voerig willen schilderen; want dat er zoo weinig
lieffhebbers onder onze christelijke dokters en
studenten zijn, voor de taak van missionarissen,
niet welhaast in hoofdzaak daaraan toege-
schreven worden, dat men niet weet, wat men
vermaakt.

„Doch afgestaan hiervan, niet in hoofdzaak het
aangenaam van den werking, maar wel de
dringende behoefte die hier te vervullen is, moet
de drijfveer zijn, en daarom mag ik hier nog
wel even over uitspreken. Immers weet ik te
goed, hoe setif glijden zijt in het zoeken van
eenen tweeden dokter; doch ik betwijfel sterk
of onder de christelijke dokters en studenten en
in de gemeente wel genoeg bekend is, welk een
levenskweste voor ons werk het hier geldt.
Niet alleen om de groote operaties; maar ook
om de belangrijke en vele medische en techn-
ische en ook geestelijke vraagstukken, waarvoor
men zoo noodig eens met een geloovig collega
moet kunnen overleggen.

„Behalve de opgenomen zieken, waaronder
veel belangrijke gevallen, en de dageliks lo-
pende praktijk komt er nog zooveel kijken in
den vorm van zorg voor het personeel, voor de
gebouwen, de uitbreiding en voltooiingsplannen,
de financiële overleggingen en zorgen, en zoo
veel meer.

„Waarsijk, als er twee goed samenwerkende
dokters zijn, kan al's prettig en goed gaan en
blijft er tijd voor studie en ontspanning over;
maar als ik straks alleen ben, is het omzigtig
hard werken en komt toch het grootste deel
van het werk niet behoortlijk tot zijn recht.
Moge daarom in onze Kerkbode en van daar
uit in onze verdere christelijke pers eens met
nadruk gevraagd worden aan de consulenten der
aangewezen personen, of zij deze roeping niet
behooren te volgen; en zegene de Heere dit
middel om ons spoedig den gewenschten man
te doen toekomen.“

Het Bestuur van de Vereniging „Dr. Scheu-
rer's Hospitaal“ bestaande uit de zusters H.
S. S. Kuiper (President), C. van E. J. van
Marle, J. A. M. van Schelven, C. M. E.
Kuiper en L. B. van Schelven — heeft verzorgd,
dat deze woorden van Dr. Pruijs onder de aan-
dacht van allen kunnen komen, door ze in het
jaarverslag te doen opnemen.

Hartelijk hopen wij, dat de arbeid van deze
Vereniging worde gezegend; dat hij gewaar-
deerd worde door de leden onzer Gereformeerde
Kerken. Er wordt reeds veel voor deze zaak
gedaan. Over het laatste boekjaar mocht het
Bestuur uit Amsterdam aan contributies ont-
vangen f 885, uit Rotterdam f 593, uit Zwolle
f 221, uit 's Gravenhage f 217; enz. Deze
cijfers wijzen op klommende belangstelling. Doch
er kan nog veel meer gedaan worden.

En dat zal ook wel, wanneer maar het gebod
des Heeren wordt overwogen: „Predikt het
Evangelie aan alle creaturen“; want dit gebod
— aldus eindigt het voortreffelijke Jaarverslag
— was niet alleen gezegd tot de missionaire
arbeiders, maar tot elk lid van Christus' Kerk
op aarde; en nu ge zelf niet kunt beuentecken
naar het Zendingveld, wilt ge toch allen uw
eerschuld betalen, en door gebed en werkzaam-
heid de handen sterken ighen die daarginds
arbeiten.

Officieele Berichten.

BRUKELN, 22 Sept. Na bijna 7 maanden
vacant te zijn geweest, werd de Gemeente des
Heeren thans wederom verblijd met een eigen
herder en leraar in den WelEw. heer Dr.
Veder welke, na des ochtends dier zijn
vader, den WelEw. heer Dr. H. H. Veder
van Rotterdam, bevestigd te zijn met de wo-
den uit Lukas 5:4, zich des avonds aan de
Gemeente verbond met de woorden uit 1 Cor.
5:20. Beide malen werd voor een zeer groote
schare opgetreden.

H. C. WOUTENBERG,
Leco Scriba.

Sinken voor den Kerkeraad gelieve men
voortaan te adresseeren aan den WelEw. heer
Dr. W. Veder.

Buitenland

N.-Amerika. Dr. Steffens over de
verhouding der Chr. Geref. en de
Dutch Ref. Church.

Bij gelegenheid van de feestviering die ge-
houden werd ter gedachtenis dat voor zestig
jaren de eerste landverhuizers uit Nederland
zich in Zeeland, Michigan, vestigden, werd
uitgesproken, dat de grootste taak, die over
het koloniale leven van onze landgenooten
kwam, bestaan heeft in het feit, dat zij uiteen-
gegaan zijn in twee kerkgroepen. Hierover
laat de hoogleraar Steffens zich aldus hooren:
„Het uiteengaan der Gereformeerde. Hollan-
den in twee groepen is een voldoende feit.
Gedane dingen nemen geen keer. Met dit feit
moeten wij rekenen. Het roeken van een
kristmatige eenheid ruikt dit feit niet uit den
weg. Wanneer in ons kamp aan hereniging
wordt gedacht, dan meenen wij, dat men in
het ander kamp eenvoudig tot ons moet over-

loopen, en in het ander kamp heeft men pre-
cies dezelfde gedachte. Hoe vaak hoort men
het in onze kringen: Zij, d. i. de Christelijke
Gereformeerden, willen eenvoudig dat wij tot
hen zullen overkomen. En is het in de tenten
der broeders aan de overzijde wel anders? Ik
geloof het niet. De Heere heeft zijne wijze
redenen gehad in het toelaten der scheuring
tusschen broeders van hetzelfde huis. Daarover
te klagen, elkander te verwijten, dat de schuld
op de eene zijde ligt, en dat op elkander
schelden en elkander verdenken is heel licht,
maar of het een werk des Heiligen Geestes is?
Ik geloof het niet.

De beide Kerkengroepen hebben sedert vijftig
jaren zich ontwikkeld langs verschillende lijnen.
Zij staan niet meer daar, waar zij in den be-
ginne der kolonisatie stonden. Zijn zij nader
bij elkander gekomen? In uiterlijke dingen is
dit zonder twijfel het geval, en het persoonlijk
karakter van den tegenstand tegen elkander is
vriendelijker en bescheidiger geworden, maar een
ieder, die den gang der kerkelijke ontwikkeling
met belangstelling heeft gevolgd, zal mij
toestemmen, dat de kerkelijke positie op beide
zijden even sterk is, of misschien nog sterker
geworden is in den loop der jaren.

De eenheid te bewaren, wanneer zij nog nie
geheel is verloren gegaan, is geen kleinigheid,
maar de verloren eenheid te her krijgen, is nog
veel moeilijker. En gewooslijk, indien men er
in slaagt, is een eenheid, waarbij vraagstukken
niet opgelost worden maar toegedeekt, erger dan
een rustig en stil naast elkander wonen.

Hoewel er van Gods zijde, zoo als ik boven
gezegd heb, redenen waren voor het toelaten
der scheuring, en die scheuring ook zonder
twijfel haar nut gehad heeft, betreuren wij het
nochtan, dat wij met elkander handelen, als
of wij geene geloofsgemeenschap met elkander
hebben. Dat moet niet, en dat beheft ook
niet alsoo te zijn. Kan er iets gedaan worden
om toenadering te bewerk? Mij dunkt van wel.
Het eerste, dat er gedaan moet worden,
dunkt mij, bestaat hierin, dat men de toestan-
de, zoo als zij hier en ginds bestaan, erkent.
Wij hebben een vijftigjarig oorlog gehad.
Moet die oorlog voortduren? Wij moeten verde
sluiten, d. i. apologetiek en polemiek moet
sluiken, mij ophouden, de kerkelijke woorden altijd
op nieuw open te scheuren. Wij gaan nog
altijd onzen toestand verdedigen. Wij willen
altijd doen uitkomen, dat onze zaak juist is,
dat de andere partij juist is als de nacht.
Want de verdediging van ons zelve wordt
natuurlijk een aanval op de anderen. Wie zal
de rechter zijn in onze verschillen? Er is geen
sachlike rechter, die oordeel spreken kan over
de partijen. De Baets en De Jonge zijn
uitnemende advocaten, maar hun oordeel he-
list de zaak niet. Wij weten het, hoe wij den-
ken over de bewegingen van A. D. 1857 en
1882, en de broeders aan de overzijde weten
het ook, hoe zij er over denken. Welnu, be-
graven wij de strijdskat.

Dat zal ons niet moeilijk vallen, indien wij lee-
ren elkander te waardeeren. Het deed mijn hart
goed te luisteren naar de sprekers van de over-
zijde. Waren hunne toespraken niet hartelijk,
mannelijk, Gereformeerd, Christelijk? Al de
sprekers, zoo ver ik in de gelegenheid was, hen
te hooren, sloegen op hetzelfde aanbeid, en wij
hebben geleerd, dat er buiten ons dorp ook
menschen wonen. Helaas! aan algemeene aan-
neeming ontbreekt het maar al te veel. Hoe vaak
hooren wij in onze kringen spreken over de
betrokkenheid en bitterheid der „Afgescheide-
nen“. En de geruchten, die vaak tot ons komen
uit het andere kamp, getuigen niet van een
meer malische beoordeeling. „Die Dutch Ref.
vormden“ Zij zijn zoo liberaal, juist zoo als de
Liberalen in Nederland“. Dat moet ophouden,
broeders. Alle „Afgescheidenen“ zijn niet bitter
of bekrompen, en alle „Dutch Hervormden“
zijn niet liberaal. Is het onmogelijk, dat wij
besadiger worden in ons oordeel over elkander,
dat wij als Gereformeerde Christenen de eer des
Heeren bedoelen in hetgeen wij spreken en doen,
dan, helaas! moeten wij elkander maar den rug
toekeren en voortgaan in onze bitterheid en
bekrompenheid, totdat de Rechter van hemel en
aarde het oordeel over ons zal vellen.

Maar neen, dat willen wij niet. Maar zal
het ons gelukken, elkander te waardeeren, dan
moeten wij elkander weder leeren te staan. Van
waar zoo veel misverstand? Omdat wij een
portret van den „Afgescheidenen“ en den „Dutch
Hervormden“ voor ons hebben staan, dat niet
gelijkt op de portretten van heden. Het zijn de
mannen van vroeger, dien wij stekelogen toe-
dien. Ik zou de namen kunnen noemen, die
in onzen strijd ook thans nog figureeren. Maar
zij zijn heengaan en wij hopen, dat zij, hoe
hard ook beoordeeld door menschen, bij Jezus
zijn, die anders oordeelt dan wij.

Wanneer wij zeggen, dat wij elkander moeten
leeren waardeeren en verstaan, dan wil ik daar-
mede geenszins zeggen, dat wij onze beginselen
moeten prijsgeven. Wie van mij eischt, dat ik,
indien ik gemeenschap met hem wil oefenen, in
alles moet denken als hij, dan wijs ik althans
dien eisch af. Blijkt het bij nader kennismaking
dat onze beginselen niet zoo ver uiteenloopen,
dan zullen wij ons zekertijk daarin verheugen.
Kom ik door gemeenschap met anderen tot de
overtuiging, dat sommige dingen, die ik uit mijn
beginselen heb afgeleid, verkeerde gevolgtrekkin-
gen zijn, des te beter voor mij. Wij moeten
elkander aannemen zoo als wij zijn, zij ons en
wij hen. Op zulk een platform kunnen wij,
dunkt mij, allen staan.

Ons standpunt zij, dat wij elkander aannemen
als broeders van hetzelfde huis. Dat wij weder-
zijds van elkander gelooven, dat wij in al wat
wij spreken en doen (over het denken kan alleen
de Heere oordeelen) de eer des Heeren en het
heil van Zion beogen. Dat de leer, tucht en
dienst der Gereformeerde Kerk ons dierbaar zijn.
Dat onze kerken, hoe zuiver het beginsel in
het afgetrokken ook moge zijn, onvolmaakt zijn
en nog niet zijn, wat zij zijn moeten en zullen.

Kunnen wij dit niet van elkander gelooven,
en meenen wij, dat onze Kerk — o, liefelijke
uitdrukking — volmaakt en de andere onvol-
maakt is, dan moeten wij, hoe smartelijk het
ook moge zijn, onzen eigen weg gaan.

Maar wij kunnen van onze Hollandische Ge-
reformeerden niet gelooven, dat zij elkander niet
kunnen leeren waardeeren en verstaan. Maar
moet uw plan, zoo zeggen misschien sommige
lezers, niet noodzakelijkwijze leiden tot ker-
kelijke hereeniging? Ik weet het niet. Bij na-
dere kennismaking mogen zich zoo vele beva-
ren openbaren, dat een kerkelijke hereeniging
niet mogelijk en wenschelijk schijnt. Maar
christelijke gemeenschap met behoud van ker-
kelijke zelfstandigheid is immers beter dan ker-
kelijke eenheid, wanneer de Geest van Christus
ontbreekt. Maar indien uit christelijke waar-
dering een verlangen naar kerkelijke gemeen-
schap ontstaat, wie zou zich daarover niet ver-
lijden? Uiteengaan uit nood, wie wil het laken?
Maar verwijding van elkander uit kwaden wil,
wie zou het prijzen?

Dit zijn minnende woorden. Ons dunkt,
wanneer men elkander naar den aard der liefde
aannemt als broeders van hetzelfde huis, en
van elkander gelooft dat men de eere Gods en
van Zion op het oog heeft en dat men deeler,
tucht en dienst der Gereformeerde kerk lief
heeft, dan mag men niet aannemen, dat iets de
vereniging hier beide kerkgroepen op den duur
verhindere kan.

Japan. Verhouding der zendingen
tot de kerk van Christus in Japan.

Door den zending A. Pieters is een brochure
geschreven, getiteld: „The relations between the
Church of Christ in Japan and the Missions of
the Presbyterian and Reformed Churches in
America.“ (De betrekkingen tusschen de kerk
van Christus in Japan en de zending van de
Presbyterianische en Gereformeerde kerk in
Amerika). Uit dat geschrift blijkt, dat „de kerk
van Christus in Japan“, nog al een hoogen dank
van zich zelve heeft. Reeds van het jaar
1890 af is zij geheel zelfstandig, geheel onaf-
hankelijk van de zendingen. De schrijver zegt,
dat er onder de zendingen maar één gevon-
den wordt, Dr. Imbrie, die op de Japanners
invloed uitoefent. Het is een feit dat er een
diepe kloof gaapt tusschen de zendingen en de
Japanners, die de kerk van Christus leiden.
Zendingen hebben zich bij hun arbeid te be-
palen tot kleine kringetjes, die zij rondom zich
weten te vergaderen; zij mogen zich bemoeien
met allerlei philanthropisch werk, en zich ook
bestuurder der kerk hebben zij niets uit te staan.
Daarmede zijn echter de Japanse leiders der
kerk niet tevreden. Zij meenen dat zij ook
den zendingarbeid beter kunnen verrichten dan
de zendingen. Alleen met het oog op de fond-
sen die onder het beheer der zendingen staan,
willen zij dat er samenwerking zal zijn tusschen
de zending en de kerk van Japan, doch steeds
zoo, dat als er Japanners en zendingen in een
zendingvergadering zijn, aldan de Japanners
de meerderheid moeten vormen.

De schrijver heeft er beraar tegen, hierin
de Japanse leiders van de kerk van Christus
te wille te zijn, omdat de zendingen daardoor
niet meer zouden kunnen waken voor de zuiver-
heid van de leer der kerk. Die bijdenis is al
mager genoeg, maar het zal volgens den schrijver
moeilijk vallen, om ook die elementaire bijdenis
vast te houden, wanneer de zendingen van
hun invloed worden beroofd.

De onderhandelingen tusschen de kerk en de
zending duren nog voort. Het zal tot een
compromis moeten komen, wil de vrede be-
waard blijven. Laat ons met den zending
Pieters hopen, dat daarbij geen beginselen
opgeofferd worden.

Wij voor ons meenen, dat wanneer de
Japanse Christelijke kerk meent geheel zelfstan-
dig te kunnen optreden, zij ook den geldelijken
steun der moederkerk niet meer moet begeeren.
Wel kan zulk een kerk, evenals de Belgische
zendingkerk, onderstand ontvangen van Chris-
ten in het buitenland, die haar in haar strijd
voor de uitbreiding van Gods koninkrijk willen
steunen.

Gemengd Nieuws.

In den laatste tijd maakt de „Apostolische
Gemeente“ van Hamburg propaganda in Westelijk
Mecklenburg, en dit doet zonder gevolg. In ver-
schillende steden zijn reeds onderscheidene menschen
tot deze sekte overgegaan. Deze „Apostolische
Gemeente“ is niet te verwarren met de gewone
e. g. Irvingianen. Uit de Irvingianen zijn verschil-
lende secten in Duitschland voortgekomen en wel:
de Katholiek Apostolische Gemeente; de alge-
meene Christelijk-Apostolische missie; de Apo-
stolische Gemeente; de scepter Jada.

De Lutherische Synode van Montbellard in Frank-
rijk bepaalde, dat elk lid der kerk minstens drie
maanden per jaar moest bijdragen. Deze bijdrage werd
door sommigen niet betaald en door anderen voor
een maximum gehouden. Ten gevolge daarvan
moesten reeds vier predikantsplaatsen opgeheven
worden, terwijl er andere zullen volgen. De Syno-
dale commissie heeft daarom de leden dringend
aangemaand hunne bijdragen te verhooen. Het is
te hopen, dat men in deze kerken zal leeren geven.
Daarentegen blijkt het, dat de financiële toestand
der Roomsche kerk door de wet op scheiding van
kerk en staat niet is achteruitgegaan. Te
Parijs is een centrale kas voor noodlijdende kerken
opgericht, welke door bijdragen uit de bidbomen
en vrijwillige gaven goed voorzien wordt.

De Czar van Rusland heeft zijn tevredenheid
betuigd over den gaanderen arbeid van de
Lutherische predikanten in de Oostzee-provincies,
die gedurende de revolutionaire beweging in 1905
het eproer met maanmoed weerstonden, en die
hun hardelijk werk trots de dreigingen der oproe-
lingen getrouw zijn blijven vervallen, waardoor
zij veel hebben bijgedragen tot het herstellen van
orde en vrede in het land. De betuiging van te-
vredenheid van den Czar heeft te meer waarde
in zijn vroeger tijd de Lutherische predikanten steeds
met waartrooven door de Russische regering
worden aangezien. Nu is het gebreken, wie de
echte patriotten en wie de verwoesters van het
land zijn.

Nadat de nieuwere kritiek de Oud-Testamen-
tische Schrift onder het ontledend had genomen,
kwam de beurt aan het Nieuwe Testament. Doch
er schijnt op dit terrein eenige leening te zijn.
Dit blijkt uit een geschrift van den hoogleraar Liets-
mann te Jena, getiteld: „Hoe werden de boeken
des Nieuwen Testaments Heilige Schrift?“ Dit
geschrift is nu 21 van de bekende „Lebensfragen“,
die onder redactie van H. Weinel worden uitgege-
ven. Des te meer betekenis heeft de volgende
uitlating: „Men heeft in de kritische school van het
Evangelie van Johannes gegreep, dat het in het
laatste gedeelte van de tweede eeuw geschreven
moet zijn; niet omdat men er op uit was om dit
geschrift niet aan Johannes toe te schrijven, maar
omdat men als juist had aangenomen, dat in de
Johanneesche schrift de invloed van de Gnostiek
niet te miskenen was. Daar men uit de kerkge-
schiedenis weet, dat het Gnosticisme eerst in het
midden der tweede eeuw van Christus een macht
werd, beweerde men, dat daarom het Evangelie
van Johannes eerst in de tweede eeuw kon ont-
staan zijn. Dit was volkomen logisch, en omdat
daarmede de afoeven behandelde plaatsen van
Ignatius en Justinianus niet overeenstemden, heeft
men de betekenis van die plaatsen zoeken te
verwakken of getracht deze anders te verklaren.
Maar nu zijn wij door onderzoekingen omtrent het
Gnosticisme te weten gekomen, dat de Gnostieke
beweging vóór Christus begonnen is en dat zij het
Christendom op zijn weg geleurende de eerste
eeuwen beheerscht, van zijn eerste schreden af in
de Heiloottocht, werd, en daarmede vervalt de
noodzakelijkheid, om te stellen, dat het Evan-
gelie van Johannes na de eerste eeuw ontstaan is.
Wij kunnen daarom veilig stellen dat de Johan-
neesche Schriften ongeveer in 80, 90 of 100 ont-
staan zijn, voor 110 jaren zij zeker het licht“. Wij
laten natuurlijk de bewijzing, dat de apostel Johan-
nes onder den invloed van het Gnosticisme schreef,
voor rekening van den Professor van Jena, doch
merkwaardig vinden wij het dat deze hoogleraar
er toe moet komen, dat de hedendaagse schrift-
kritiek door de resultaten van de e. g. wetenschap
omtrent het veelbestreden Evangelie van Johan-
nes een streep haalt.

WINCKEL.

Door Kinderen.

DE KLEINKINDEREN.

VIII.

EEN DROEVE DAG.

De boerderij was heel den dag een tooneel
van verwarring en vernieling. De officier had
al zijn manschappen weder in het huis geroe-
pen, daar hij begon te begrijpen, dat geen der
onderhoorren op de boerderij iets omtrent de
kinderen kon mededeelen, en 't dus onnoodig
was hen verder te bewaken.

De soldaten korten zich nu den tijd met
allerlei baldadigheid, op dezelfde wijze als we
reeds gezien hebben, zoodat meubelen werden
vernield of stuk geslagen, kasten opgehaald en
half leeggemaakt, en overal uit louter moed-
wil schade aangericht.

Daarbij eischen zij van Bertrand en zijn
vrouw, dat deze hen op het beste dat er was,
onthalen zouden. Wijn, die trouwen in Frank-
rijk meer algemeen wordt gedronken dan bij
ons, brood, eieren, vleesch, al wat er maar te
krijgen was. „We zullen u wel een handje
helpen“, zeiden een paar der ruwe krijgslieden
spottend, gingen naar het kippenhok, slachtten
haan en hennen, en bevalen toen, dat die
lekker zonden gebraden worden. Wat den aan-
voerder betreft, die was naar den burgemeester
van het plaatsje gegaan, om met dezen te
raadplegen, en zou eerst tegen den avond
terugkeeren.

Voor de arme vrouw, die nog altijd gebon-
den in haar kamer zat, was die afwezigheid
een geluk. Want de twee mannen, die belast
waren met haar bewaking, hadden niet aoudra
gehoord, dat de bevelhebber was heengegaan,
of ze verlieten het vertrek; de vrouw kon toch
niet uitrusten, niet wegloopen. Zij zochten
hun tierende en brassende makkers op, zonder
ook maar een oogenblik te denken aan de
angst en de kwellingen van haar, die zij hadden
achtergelaten.

Doch van de afwezigheid der soldaten maakten
op hun beurt de trouwe Bertrand en zijn vrouw
gebruik, om het huisverrek binnen te sluipen,
en de gebonden en mishandelde vrouw wat eten
en drinken te brengen. Bevrijden dorsten zij
haar niet, uit vrees dat dit liekelijke gevolgen
kon hebben. Maar zij maakten de touwen zoo
los, dat die de gevangene weloig hinderde,
die nu en dan trilde van angst en pijn, en
door het binden zich als vernijft gevoelde.
Gelukkig bleven de soldaten geruime tijd weg,
en toen zij terug keerden waren zij zo dronken,
dat zij op den grond nedervielen en weldra
insliepen.

Zoo ging de jammerlijke dag voorbij. Tegen
den avond kwam de kapitein terug.

Hij had met den burgemeester gesproken,
vooral wij hij vermoede, dat men op de hove
geweten had, dat er gevaar dreigde. Wie kon
verheld hebben, dat hij komen zou? Daar wist
echter de burgemeester geen antwoord op te
geven. En toen de officier hem vroeg of hij
meende, dat de kinderen nog op de hove
zouden zijn, wist de burgemeester al evenmin
bescheid.

Ontevreden keerde de overste terug. Hij had
een langen rit, en zijn ontevredenheid lichte
zich, toen hij op de boerderij aankwam, aller-
eerst tegen zijn manschen, van welke de meeste
moete hadden om op hun beuten te staan.
Ook zag het om hen heen er uit, alsof een
stormwind het dooreen had gesmeten.